

1.6.2 Kapittel 13 Arbeid med å fremme et trygt skolemiljø og forebygge krenkelser, mobbing, trakassering og diskriminering

Det må bygges opp fagmiljøer med spisskompetanse om krenkelser, mobbing, trakassering og diskriminering knyttet til diskrimineringsgrunnlagene i skolen.

Kommentar:

- Å prioritere bruk av læringsmiljøprogrammer i skolen og statlig støtte når disse brukes er god forebygging. Da kan man ikke vente til elevundersøkelsen viser mobbing. Ungdomsskolene må rustes til å håndtere forebyggende arbeid gjennom læringsmiljøarbeid på samme måte som PALS har blitt brukt på barneskoler. Slikt arbeid krever intern og ekstern oppfølging over tid.

1.6.3 Kapittel 14 Håndtering av krenkelser, mobbing, trakassering og diskriminering i skolen

Det utarbeides en veileder om håndtering av krenkelser, mobbing, trakassering og diskriminering som bygger på kunnskap om hva som virker, og den nye aktivitetsplikten.

Kommentar:

- Å opprette **beredskapsteam mot mobbing** eller andre prosedyrer som tydeliggjør forventninger til PP-tjenestens deltakelse anses som viktig satsning. Erfaring viser at i saker hvor PP-tjenesten raskt kobles inn ofte fører til løsning i konflikter / mobbesaker.
- Relasjon, kommunikasjon og konflikthåndtering bør få fokus i satsningen. Barnets beste må stå i fokus og ikke overskygges av saksbehandlingen.

1.6.4 Kapittel 15 Økt rettssikkerhet ved tydeliggjøring av kapittel 9a

Det foreslås en aktivitetsplikt med lovfestede krav til hvordan skoler skal behandle krenkelser av elevene.

Kommentar:

- PP-tjenesten opplever ofte å bli koblet på når saken har pågått over lang tid og gjerne har låst seg helt. PP-tjenesten ønsker å bidra tidlig i arbeidet.

1.6.6 Kapittel 17 Skoleeierens styring og støtte

Mandatet til PP-tjenesten endres slik at arbeidet med kompetanse- og organisasjonsutvikling knyttes til opplæringen og det psykososiale skolemiljøet til alle elever. Det bør overføres ressurser fra Statped til skoleeiere for å styrke PP-tjenesten.

Kunnskapsdepartementet bes om å utrede om det bør utarbeides en veiledende norm for bemanningen i PP-tjenesten.

Kommentar:

- Det ønskes en tydeligere definisjon av vår rolle dersom vi skal være tetter på og bidra for alle barn i skole og barnehagen.

- Dersom **PP-tjenestens mandat** endres til å gjelde alle barn må **kompetanse og kapasitet prioriteres**.
 - Kompetanseheving i PP-tjenesten med relevant etterutdanning og videreutdanning er nødvendig. I dette må arbeid med psykososialt læringsmiljø og kunnskap om lovhjemler prioriteres, i tillegg må det settes et bredere fokus på tiltak ved kursing.
1. Kapasitet: I vår pp-tjeneste jobber vi allerede utstrakt med forebyggende og systemretta tiltak både i skole og førskole. Vi har lang erfaring med at dette er **arbeid som krever tid**, også til samarbeid internt, samarbeid med skole/barnehage, og med andre samarbeidspartnere.
 2. Kapasitet: Tradisjonelt pp-arbeid som sakkyndighetsprosessen, **er det ikke mulig å forebygge seg heilt bort fra**. Det er, og vil fortsatt være, nødvendig for mange barn med funksjonshemminger/sammensatte læreversker etc å få definert hvordan de har behov for å bli fulgt opp i skolen/barnehagen. Vi opplever på noen måter at det ordinære, trass i økt kompetanse i skole og barnehage, smalnes inn, heller enn å utvides (økonomi), og det er vanskelig å se for seg at skolens generell kompetanse skal kunne favne alle behov som måtte oppstå i barnegruppa – det er derfor det er etablert en 1.linjetjeneste som PPT.
 3. Kapasitet: I tillegg til de som trenger definert sine behov ut fra åpenbare vansker, vil skole/barnehage ha PPT som drøftingspartner i saker der de ønsker sakkyndig prosess for å forstå barnet bedre, kunne møte det på en god måte, uten at de nødvendigvis tenker at spesialundervisning/spesialpedagogisk hjelp er svaret. I disse sakene må vi også ofte utrede/kartlegge, og vi skal komme med råd for hvordan barnet skal følges opp, også når vi ikke tilrår spesialundervisning/spesialpedagogisk oppfølging. Dette er godt systemarbeid fordi det ofte blir utgangspunkt for kompetanseheving, og sjølhjelpenhet hos enhetene neste gang de får ei tilsvarende problemstilling i hendene. Sakkyndighetsarbeid er ikke bare en tom skriveøvelse, det er samarbeid og økt innsikt for alle deltakende, i alle fall når det jobbes strukturert for å oppnå dette.
 4. Kompetanseheving: Økt kompetanse på oppfølging av psykososialt arbeidsmiljø for barn i barnehage og på skole er ei forutsetning å få på plass dersom mandatet skal endres og vi skal mer inn i forebygging/håndtering av § 9-a saker. Å øke kompetanse tar også tid. Vår PPT er opptatt av at et slikt kompetansehevingsprogram må være pragmatisk, tiltaksorientert og løsningsfokusert. Teoretisk forståelse for problemfeltet har mange av oss på plass, men nyere forskning/metodikk på tiltak og jus, hadde vært ønskelig.
 5. Kompetanseheving: Slik vi leser Djupedalsutvalget, får fylkesmannen kritikk for ikke å følge opp mobbesaker på en god nok måte. Utvalget foreslår barneombudet i en mer sentral rolle. I tillegg skal det etableres/er etablert (?) et læringsmiljøssenter med dette som spesielt kompetansefelt. Hvis så er tilfellet, vil det vel være mer naturlig at disse er ansvarlige for kompetanseheving både hos støttesystemet som skal mer inn (PPT) og skolene/barnehagene, heller enn fylkesmannen.

Statped: Tidligere samarbeid med Statped innebar at de var med ut i barnehager og skoler. Møte med brukerne og tett oppfølging av prosjekt var sentralt. Nå er det bare videomøter og telefonmøter og lite deltakelse ute i feltet. Bistand nå er ofte telematikk-møter basert på veiledning til pp-rådgiver som filmer eller beskriver barnet. Enten må Statped ha ressurser til å komme ut eller så må pp-rådgiverne rustes til å utføre veiledning selv. Opplever at Statped har organisert seg bort fra folk, det er nødvendig at Statped kommer tettere på brukerne igjen. Slik det er nå generer samarbeid med Statped mer arbeid uten at man får så mye ut av dette. Barnehabiliteringen og autistteamet ved UNN er mer tilgjengelig. Tidligere var barnet bruker, nå virker det som at det er PP-tjenesten som er bruker/mottaker av bistand.

Avslutning:

PP-tjenesten kjenner igjen beskrivelser i Djupdalsutvalgets utredning. Det gjøres mye bra i skolene i dag, men det er fortsatt store forskjeller i arbeid med elevenes psykososiale skolemiljø.

PP-tjenesten er positiv til en endring og tydeliggjøring av vårt mandat slik at det også innebærer **tidlig deltakelse i arbeid med elevenes psykososiale miljø og forebyggende arbeid i forhold til alle barn.**

Harstad kommune/PPT, 19.6.15